

Proslava 30 letnice SKOJ-a v Ptujju

V petek 14. t. m. je mladina Ptujja proslavila 30-letnico SKOJ-a s svečano proslavo v mestnem gledališču. Proslavo je otvorila članica OK LMS tov. Golob Marija. Na proslavi je nato govorila tov. Golobova, ki je v svojem govoru orisala zgodovino SKOJ-a, njegovo borbo za pravice delavskega razreda in preganjanja s strani režimov predaprilske Jugoslavije. Poudarila je velik pomen in vlogo SKOJ-a v narodnoosvobodilni borbi. Spomnila se je mnogih mladincev-skojcev, ki so se v Halozah in Slovenskih goricah borili na strani heroja Lacka proti fašizmu. V drugem delu svojega govora je naglasila velike delovne poudarke mladinske organizacije po osvoboditvi na polju socialistične izgradnje domovine. Dotaknila se je tudi znanih klevet, ki jih širijo države Informbiroja

proti naši mladinski organizaciji. Pravilo, da smo nacionalisti in fašisti, toda mi jim na vse to odgovarjamo z do sedaj nedeljno graditvijo socializma pri nas. Tudi mladina iz ptujskega okraja s svojim požrtvovalnim delom na socializaciji vasi s Siročanovičevim gibanjem po tovarnah, bo skupno z ostalo mladino Jugoslavije dokazala neosnovanost klevet in leži, katere sipljejo na nas »vzhodni kritiki«. — Po govoru je sledila recitacija tov. Skaze, moški pevski zbor SKUD »Jože Lacko« je zapel nekaj pesmi. Iz gledališča je mladina s prebivalstvom Ptujja krenila na Panoramo, kjer je v proslavo velike obletnice zagorel kres, ob katerem so še naprej manifestirali svojo predanost Partiji in tov. Titu.

K. M.

Sodelovanje frontnih organizacij pri izvajanju petletke

Kmečka komisija pri Okrajnem odboru OF o Ptujju izvaja letni plan ob pomoči delavcev iz Strnišča

Kmečka komisija pri OO OF v Ptujju, je v svojem letnem planu zajela med drugim obvezo občutne pomoči kmetijsko obdelovalnim zadrugam s tem, da organizira delovne kolektive iz obratov in podjetij za nedeljska strokovna dela, ki jih zadrugi sami iz tehničnih ali drugih razlogov ne morejo opraviti.

V tem pogledu je dosegla kmečka komisija veliko razumevanja s strani marljivih delavcev iz tovarne v Strnišču, ki so odhiteli na pomoč vinogradniški obdelovalni zadrugi Gorca-Dežno, pred kratkim pa obiskali Sadjarsko obdelovalno zadrugo Osojnik in ji popravili nujna popravila strojev in orodja. 33 delavcev iz tovarne Strnišče je dokazalo zadrugi Osojnikove zadruge medsebojno povezanost delavcev z zadrugi in skupnost interesov graditve socializma.

Član nadzornega odbora Osojnikove zadruge tov. Drole Viktor je sprejel prostovoljce iz Strnišča, ki so 15 minut po prihodu prišli za delo, vsak po svoji sposobnosti v dobri medsebojni povezanosti. Dobro so bili razporejeni ljudje kot orodje. Delo je šlo od rok. Vartilca sta spajala dele, ki so bili polomljeni in niso nikomar koristili. Uspeh dela se je

pokazal v sledečem: zakrpanih je bilo 150 komadov pločevinaste posode zadrugnikov, popravljenih 61 komadov orodja, vil, krompov, sekir, in motik, za uporabo so bili usposobljeni šivalni stroji, štiri dvokolesa, obračalniki za seno, travniške grablje, vodna črpalka na vodnjaku, električna črpalka, trije ključki, tri ključavnice, dve sponki za voz, elektro-motor in pet likalnikov. V 27 skupnih delovnih urah je bilo opravljeno delo, ki bi znatno pospešilo razna dela zadrugnikov.

Med delom je zadruga prostovoljce iz Strnišča primerno pogostila, po končanem delu pa so se delavci iz Strnišča in zadrugiški skupno razveselili ob zvokih harmonike in ob zavesti, da zahteva graditev socializma predvsem graditve srčnih odnosov med delavci in kmeti ter zadrugiški, ker je edino ob takih odnosih mogoče pravilno ceniti uspehe graditve socializma, ki jih dnevno žanjejo delavci v tovarnah, zadrugiški in kmetje na poljih.

Mnogi ljudje so navajeni nedelje praznovati z brezdeljem. Delavci iz Strnišča njihovih občutkov ne bi zamenjali s svojo zavestjo, da žrtvujejo prosti čas za doseganje vedno novih uspehov. P. C.

Množična pomoč pri pospravljanju kmet. pridelkov je velike gospodarske važnosti

V nedeljo, 9. oktobra t. l. je oblastno podjetje »Sadje in zelenjava« v Ptujju dobilo pomoč za zbiranje sadja s strani množičnih organizacij iz Ptujja.

Dvestopedeset mladincev in članic sindikalne podružnice sodišča se je ob pol osmih jutraj odpeljalo s kamioni v Gorca-Dežno, kjer so se takoj lotili dela v sadonosnih vinogradniških obdelovalnih zadrugah. Trganje in zbiranje sadja sta bili nalogi, ki ju člani zadruge zraven ostalih del brez pomoči nismo mogli opraviti v času, ki je bil za odkup sadja potreben. V tri brigade razporejeni mladinci so napovedali medsebojno tekmovalno Akcijo je trajala do 17. ure. Prva brigada je v osmih urah nabrala 40.000 kg jabolk, ostale brigade in člani zadruge pa 50.000 kg.

9 vagonov nabranih jabolk je vsekakov uspeh za odkupno podjetje kot za zadrugo.

Po mnogih sadosnosnikih v ptujškem okraju še leži nepobrano sadje, ki bi lahko koristilo delovnemu ljudstvu, če bi krajevne množične organizacije brez ozira na sektor lastništva pomagale pospraviti.

Nedvomno prednji primer pomoči pri jesenskih delih ne bo zadnji, če bodo funkcionarji lokalnih množičnih organizacij razumeli, da so vsi proizvajalci iz našega kmetijstva v samostojni graditvi socializma neprecenljivega pomena in da je nujno potrebna obsodba tistih počinčev, ki bi zanemarjali skrb za pospravilo pridelkov, ki so plod celoletnega naporenega in dragocenega dela. I. A.

Mladinski aktiv na drž. posestvu v Ormožu tvorijo predani in marljivi člani

Mladinski aktiv državnega posestva v Ormožu, ki šteje 18 članov in čigar sekretarka je tov. Vovk Nežka spada med aktivne in ptujškemu okraju, ki so se resno lotili naloge, da bi združili mladino v aktiv razredno zavodnih, delovnih in v tovariškem duhu vzgojenih ljudi nove Jugoslavije.

Po vzgledu mladine v vinarsko obdelovalni zadrugi Litmerk so uredili »alo mladinsko ekonomijo. Zemljo zanjo jim je odstopila uprava drž. posestva v Ormožu. Tri are zemlje so porabili za zelenjavo in cvetlice. Temu predlogu sekretarke Nežke nikdo ni nasprotoval. Lepo je bilo videti mladinke, ko so sadile, plele in okopavale zelenjadnico in cvetlični nasad v »mladinskem vrtu«. Posrečilo se jim je pridelati najboljše zelenjavo in cvetlice. Zelenjavo so prodati. Aktiv je bila s tem dana možnost skupno s sindikalno organizacijo oditi na izlet na morje.

Pri delu aktiva niso zanemarjali važnosti kulturnega udejstvovanja. Sodelovali so pri raznih proslavah. Ob nedeljah so se člani aktiva zbirali in prirejali zabavne večere. Po napornem delu tekem tedna jim prisloja tudi primerno razvedrilo.

V akcijo za graditve Novega Beograda in Avtoceste se je iz aktiva vključilo v drugo ptujsko MDB 11 mladincev. Marljivost pri delu so dokazali s tem, da se je iz akcije vrnila ena udarnica in 6 pohvaljenih. Da bi bila Avtocesta zgrajena

do 29. novembra t. l. in Novi Beograd, se je v ponovno akcijo odzvalo 7 mladincev iz drž. posestva Ormož. Veselijo se, la bodo ob otvoritvi Avtoceste videli voditelja jugoslovanskih narodov ter maršala tov. Tita.

Delo odsotnih tovarišev na drž. posestvu so prevzeli kot svojo obvezo doma ostali mladinci in jo tudi častno izpolnjujejo. Tekmujejo za 30. obletnico SKOJ-a in si prizadevajo, da bi bili v okraju med najboljšimi. Na dan 30. obletnice ustanovitve SKOJ-a bodo zakurili taborni ogenj ter izvedli par recitacij in pevskih točk. Referat o zaslugah in razvoju SKOJ-a bo imel najstarejši član SKOJ-a.

Aktiv se ne zadovoljuje samo s študijem in kulturno prosvetnim delom, temveč si je tudi dal nalogo, da mora biti čim več mladincev iz aktiva s pomočjo strokovne izobrazbe prevešenih iz nekvalificiranih v polkvalificirane in kvalificirane delavce.

Primer mladinskega aktiva v Ormožu na državnem posestvu nazorno prikazuje razliko med možnostmi udejstvovanja in razvoja mladine na družbenem sektorju gospodarstva v nasprotju z mladinci iz privatnega sektorja, ki tim drobno delo onemogoča vsako udejstvovanje in jemlje možnosti izobraževanja, obenem pa možnosti dviga življenjskega standarda mladine socialistične Jugoslavije. G. M.

V akciji za sečnjo drv so ponovno dokazali tovariški odnos do sodelavcev pri »Gradisu« v Strnišču

V sredi avgusta t. l. je odšla v Log pri Rogatcu brigada delavcev kolektiva »Gradisa« iz Strnišča. V brigado so se vključili po večini najboljši člani sindikata. Zavedali so se velike naloge, da je treba pomagati, da bodo člani njihove sindikalne podružnice za zimo preskrbljeni z drvi. 34 članom brigade je načeloval tov. Markoč Jože.

V začetku dela je razdelil brigado na 6 skupin, kar se je pri delovnih uspehih izkazalo kot pravilno. Skupine so uvedle medsebojno tekmovalno ter dvignile učink del za 25 odst. Prvotno sprejeti plan 1400 prm drv je bil naknadno zvišan še za 600 prm. Tako je prišlo 2 prm na posamezno brigadirja.

Tekmovalje med skupinami je bilo zelo živo. Najbolj sta se izkazali prva, druga in čista skupina, ki so v zadnjih štirinajstih dneh izpolnile normo 125 odstotno. Med najboljše članke brigade so se uvrstili: tov. Planjšek Andrej, star 58 let, Zdravec Matija, star 54 let, Štefanec Matija in Smej Vinko, kateri niso niti za dan izostali od dela.

V celoti je brigada izpolnila normo s 112 odst. Komendant brigade ni zapostavljal političnega dela. Tedensko je imel sestanke s skupinovodji. Razprav-

ljali so o organizacijskih in tehničnih vprašanjih v zvezi s sečnjo. Enkrat tedensko je bil mladinski sestanek in enkrat tedensko sestanek z vsemi brigadirji. Gospodarsko politični problemi v naši državi in izven naših meja so bili predmet referata in diskusije na tem sestanku. To je največ pripomoglo k živahnemu tekmovalju med skupinami in k prekoračenju norme. V prvih dneh je bila norma izpolnjena le 35 do 50 odstotno. Nepremagljivo oviro je ves čas dela brigade predstavljalo pomanjkanje orodja.

K uspehu brigade sta znatno doprinjali tudi kuharici Škledar Marija in Horvat Marija. Včasih sta znali napraviti iz primitivnih živil dobro in okusno hrano. Poleg tega sta si sami pripravljali drva za kuhinjo. Dnevno sta nosili kosilo ¾ ure daleč za brigadirji, ki so ta čas nemoteno izvrševali naloge.

V začetku oktobra je brigada končala svoje delo in nasekala 2042 prm drv. Sindikalno kot upravno vodstvo »Gradisa« sta se obvezali, da bosta z nedeljskimi akcijami spravili drva do kamionskih cest, odkoder bodo drva z lastnimi kamioni zvožena v taborišče, zažagana in razdeljena delavcem. P. A.

V Ormožu so pionirji proslavili 30 letnico SKOJ-a

Že v začetku, ko so v Ormožu ustvarili pionirsko organizacijo in izvolili odredni štab, so tekmovali pionirji tega okruga na čast 30. obletnice SKOJ-a. Obvezali so se, da bodo v času tekmovalnega spoznalni zgodovino SKOJ-a, da se bodo seznanili z junštvi mladih komunistov pred in med NOB. Vse, kar bodo v tem času spoznali, so sklenili prikazati ljudstvu s prizorčki, pesmijo in recitacijami na slavnostni akademiji. Vsi so pristopili k izpolnjevanju plana. Nekateri so se učili prizorčkov, drugi recitacij. Pevski zbor je vadij borbene pesmi. Najmlajši fizikulturniki so hoteli nastopiti s fizikulturno točko. Pozabili niso niti na najmlajše tovariše v DiDU. Mizarški

krožek jim je naredil stojalce za cvetlice, mladi naravoslovci pa so jih obdarili s cvetjem.

Prišel je dan 10. oktobra, ko so pionirji iz Ormoža z akademijo proslavili 30. obletnico SKOJ-a. S tem je bilo zaključeno tokratno tekmovalje. Ves dopoldan so pripravljali pionirji skupno s pionirsko voditeljico tov. Elo »Dom ljudske prosvete«. Niso hoteli dopustiti v Domu nikakih znakov, da so imeli Ormožani pred par dnevi v Domu vinsko tregatev.

Na akademiji so se prav vsi pionirji potrdili. Vedeli so, da jih gleda ljudstvo. Tudi načelnica okrajnega pionirskega štaba tov. Zvonka se je odzvala

novi domovini za visokimi gorami so ohranila svoje stare običaje, svoj jezik, svojo nošo. Ohranila so tudi tiste rastline ki so jih gojila v prejšnji domovini.

Hudo je bilo poljedelcem med skalami in prepadi. Vsak najmanjši prostorček so si prizadevali očistiti in spremeniti v polje. Imeli so polja, ki so obsegala samo po nekaj kvadratnih metrov.

Tako se je naseljevalo v gorah pleme za pleme, kakor na stopnicah lestve. Vsako je živelo samo zase, ločeno od drugega. Niti sosedje se niso med seboj obiskovali — težavno je bilo lesti čez gorke prelaze povrhu pa so se begunci bali zlesti iz svojih brlogov. Prebivalce sosedne vasi so imeli v drugi vasi za razbojnjike.

In v te vasi, podobne gnezdov, brlogov in ulnjakom, so se odpravili sovjetski raziskovalci.

Majčkene njivice, zeleni otočki v dolinah ob gorskih potokih so kakor nalašč zanje ohranili rastline davnih poljedelcev.

DOMOVINA ZITA

Tako so sovjetski raziskovalci našli domovino mehke pšenice.

Za visokim zidom gora so spoznavali po dolinah in po obronkih kar naprej nove in nove vrste pšenice. Pri eni vrsti je klasje rdeče, pri drugi belo, pri tretji modro, pri četrto črno. Z enega klasa sršijo prst dolge rese, drugi ima kratke rese, tretji jih sploh nima. Ta klas je nežen in mehak, drugi raskav in krhek; ta je pokrit z žametnim pubom, oni pa je gol. Tudi zrna so najrazličnejša: ta so dolga, ona jajčasta, tretja so skoraj

okrogla, ena so velika, druga srednja, tretja majhna, ta so bela, ona rdeča.

Na enem in istem polju je po petnajst do dvajset vrst. Prtilikave pšenice, ki velja za zelo redko rastlino, so bila tu cela polja.

Zbirka raziskovancev se je neprestano spopolnjevala z novimi vrstami, ki jih učenjaki še niso poznali in z katere je bilo treba izmisliti imena, slovesna latinska imena, kakor pristoji rastlini. Dobile so na primer imena:

Triticum vulgare Cablicum Vav.

Triticum vulgare Heraticum Vav et Kob.

Triticum vulgare Badahanicum Vav et Kob

V teh imenih so spojene besede »treh narodov in treh vekov Triticum vulgare se imenuje mehka pšenica in jeziku starih Rimljanov.

Kabul, Herat in Badahšan so imena afganistanskih mest in pokrajin ki so ohranile še do današnjih dni srednjeveški obraz.

Vav, in Kob sta kratici za imeni sovjetskih učenjakov Vavilova in Kobeleva.

MUZEJ NA TRGU

Minula stoletja ne izginejo brez sledu. Pretoklost živi še nadalje sredi sedanosti.

Še danes na so zemlji mesta, ki so ostala prav tako, kakršna so bila pred stoletji.

O Heratu nam pripoveduje akademik Vavilov naslednje:

»Netlakovane in nerazsvetljene ulice. Pri vsaki hiši v tesnih ulicah Herata so odtočne greznice. Nepazljiv pešec tvega,

LJUDSKA TEHNIKA

Ljudska tehnika vključuje v Ptujju v svojo organizacijo tudi pomorsko brodersko grupo, ki ima v svojih vrstah nekaj izvrstnih brodarjev. Na nedavnem tekmovalju na Bledu so brodarji iz ptujške pomorske broderske grupe: Vidovič Franc Kajzersperger Alfonz, Kajzersperger Miluz, ter mladinci Srol, Vidovič Vihar in Kostajnsjek zasedli čepa mesta. Tudi Reslerjevce se je izkazala kljub temu da je šele tri mesece pred tekmovaljem sedla prvič v kajak. Navedeni uspehi so dokaz da je pred pomorsko brodersko grupo v Ptujju še čepa bodočnost, ki je pa seveda odvisna predvsem od pravočasnega in zadostnega oskrbovanja s potrebnimi čolni, ki so jim sicer prav za prav že obljubljeni.

S tekmovaljem na Bledu so ptujski brodarji zaključili s svojim delom na prostem za letošnjo sezono. Za nadaljnje delo pa si bodo postavili smernice in naloge na občnem zboru, ki ga bodo imeli v prihodnjih dneh. Z uspešnim delom v pretekli sezoni je pomorsko broderska grupa v Ptujju prispevala k popularizaciji ljudske tehnike — ene važnih komponenti gospodarske izgradnje naše socialistične države. K. E.

PTUJSKI IN MARIBORSKI KAJAKAŠI SO TEKMOVALI

V nedeljo, dne 16. t. m. so v Ptujju pomerili svoje moči na meddržutvenem tekmovalju kajakaši mariborskega in ptujškega pomorsko-brodarskega društva. Dočim je bil pri članih in mladincih odziv polnoštevilen, članice in mladinke niso nastopale, ker iz neznanega vzroka Mariborčanke niso prišle na tekmovalje, čeprav so bile prav tako povabljene in so jih Ptujčanke čakale. Posamezni rezultati so nekoliko slabši, kakor je bilo pričakovati, čeprav so tekmovali nekateri člani slovenske ekipe, ki so zastopali Slovenijo na nedavnem državnem prvenstvu na Bledu (Srol, Vidovič).

Ptujčani so s sijajno zmago ponovno dokazali, da spada njihova ekipa med najboljše ekipe v Sloveniji, čeprav se je šele letos ustanovila. Razočaral pa je tokrat Vidovič, ki se je pri članih plasiral šele na tretje mesto.

Posamezni rezultati tekmovalja:

Člani 2000 m: 1. Kajzersberger Alfonz (Ptuj) 12.10, 2. Srol Oskar (Ptuj) 13.02, 3. Vidovič Franc (Ptuj) 13.14, 4. Frank (Maribor) 14.06, 5. Trtnik (Maribor) 16.11. Zagradnišk (Maribor) je med tekmovalnjem odstopil.

Mladinci 1000 m: 1. Vihar Slavko 7.00, 2. Urbanok (Maribor) 7.10, 3. Vidovič Alojz (Ptuj) 7.40, 4. Žerjan Mirko (Maribor) 7.45, Kostajnsjek (Ptuj) in Rudolf (Maribor) sta med tekmovaljem odstopila.

S tem tekmovaljem so ptujski in mariborski brodarji zaključili svoje uspešno delo med letom. K. E.

MESTNI KINO PTUJ predvaja sledeče filme:

Od 21. do 24. okt.: »Proces«, avstrijski umetni film

Od 25. do 27. okt.: »Na svoji zemlji«, (T) slovenski umetni film

Od 28. do 31. okt.: »Gosi« in sanje», (E) češki umetni film.

Od 1. do 7. nov.: »Hamlet«. (C) angleški umetni film.

Od 8. do 10. nov.: »Čarobno zrno«, (K) sovjetski umetni film.

Kino-predstave dnevno ob 18.30 in 20.30 uri, ob nedeljah ob 16., 18.30 in 20.30 uri.

njihovemu vabilu in je prišla na akademijo. Prav posebno pa se je izkazal pionir z deklaracijo: »Mi vstajamo in Vas je strah«. To je deklariral tako lepo in neustrašno kot bi čutil za seboj armado neustrašnih in kot da govori v imenu te cele armade. Tudi druge točke programa so bile skrbno pripravljene. Marsikatera mamica je bila ponosna, da je tudi njen otrok nastopal.

Ob koncu akademije je pionirka prečitala pozdravne resolucije, ki so jo pionirji poslali okrajni partijski konferenci, ki se je vršila naslednji dan. V njej so pionirji obljubili Partiji in Titu, da bodo zvesto izpolnjevali vse naloge, ki jih pred njih postavljata Partija in Tito. P. Z.

M. Iljin

Priroda in ljudje

»TRIKRAT DEVET NARODOV«

V nenavadno deželo so zašli sovjetski učenjaki, ki so prišli v afganistanske gore. Tam je vse nenavadno: hiše, ljudje, njihov jezik in običaji.

Popotniki so našli mesto, ki se ne razprostira v dolžino in širino, marveč v dolžino in višino. V tem mestu ni hiš, marveč so namesto njih votline, in sicer celih dvanajst tisoč votlin, razvrščenih na šestih policah. Vse vznožje gore je razjedeno — votlina je ob votlini, nekatero so prirodne, druge umetne. Od police do police vodijo v skalo vsekane staze. Dve votlini sta mnogokrat večji od ostalih. Teh dveh niso izsekali v goro za ljudi, marveč za bogove. V vsaki se dviga prav do svodov, v vsej višini mesta, velikanski kir Bude; eden je večji, drugi manjši. Večji: Buda je visok 53 metrov.

Popotniki so našli vasi, ki je podobna osjemu sattu. V njej so razvršene na kole oprte lesene zgradbe v nadstropjih druga nad drugo. Od nadstropja do nadstropja, od ulice do ulice, vodijo stopnice. Te vasi od spoda ni mogoče opaziti. Ko so se ti popotniki približali je sprva niso zagledali. Če jo hočeš videti moraš naginiti glavo nazaj. Vasi visi visoko na rebri, kakor da so jo tja zanesle ptice. Svojevtrstna so mesta in vasi v tej deželi. In tudi ljudje so svojevtrstni. Prehodni nekaj ur in vse se spremeni: jezik noša, hiše in celo barva kože, oči ter lasi pri ljudeh. Ruska pravljica pripoveduje o

»trikrat devetih deželah«. Tu pa imamo »trikrat devet« narodov v eni deželi.

Tu je na primer vas, v kateri so vse hiše lesene in razvrščene v nadstropjih. V sosedni vasi pa imajo hiše kamnitne temelje in ilovnate stene. V tej vasi govorijo jezik »farkis«, v drugi jezik »putuše« v tretji jezik Kafirov. V prvi imenujejo sonce »avtubs«, v drugi »jelmars«, v tretji »suna«. Prebivalci dveh sosednih vasi se med seboj ne razumejo in so tudi po zunanosti različni: eni so po belih obrazih in plavim bradah podobni Evropejcem drugi pa so črni kakor Črnci. Eni nosijo pisane halje, široke hlače in turbane na glavah, drugi hodijo kakor praljudje okoli v kožah ki nimajo rokavov, marveč samo luknje.

Kako je prišlo do tega, da so se znašli v istih gorah ti različni narodi z različnimi jeziki in običaji? Kdo je poignal v gore teh »trikrat devet narodov? Pregnali so jih osvajalci.

Oddavnaj so bile afganistanske gore in stope vrata, skozi katera so prehajale trupe osvajalcev. Po tesnih gorskih dolinah so se pomikali v neskončnih sprevedih zdati bojni vozovi Asircev, zdaj čete partskih strelecov z dolgimi loki, zdaj pehota Aleksandra Macedonskega v težkih bakrenih bojnih opravih, zdaj Džingiskanovi stepni jezdeci na kosmatih konjih.

Pred osvajalci so bežala v gore, v nedostopne soteske plemena, ki so živela po ravninah ob vznožju gor. In tam v